

**Kontrakt č. MK 3177/2023-421/2004
na rok 2023
uzatvorený medzi
Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky
a Divadelným ústavom**

**Článok I.
Účastníci kontraktu**

Poskytovateľ: **Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky**
ústredný orgán štátnej správy podľa § 18 ods. 1 zákona č. 575/2001 Z. z.
o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy
v znení neskorších predpisov
Sídlo: Nám. SNP č. 33, 813 31 Bratislava
Štatutárny zástupca: Natália Milanová, ministerka
Bankové spojenie: Štátna pokladnica
Číslo účtu: SK90 8180 0000 0070 0007 1652
IČO: 00165182

(ďalej len „poskytovateľ“)

a

Prijímateľ: **Divadelný ústav, štátna príspevková organizácia**
Sídlo: Jakubovo námestie 12, 813 57 Bratislava
Štatutárny zástupca: Vladislava Fekete, riaditeľka
Bankové spojenie: Štátna pokladnica
Číslo účtu/IBAN: SK34 8180 0000 0070 0007 1011
IČO: 00164691

(ďalej len „prijímateľ“)

Preambula

Účastníci kontraktu sú si vedomí, že podľa uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 1370 z 18. decembra 2002 je kontrakt interný plánovací a organizačný dokument, ktorého cieľom je sprehľadniť vzťahy medzi ústredným orgánom štátnej správy a organizáciou v jeho pôsobnosti, v oblasti realizácie činností a ich financovania pri plnení verejných funkcií a verejnoprospešných činností.

**Článok II.
Predmet kontraktu**

1. Kontrakt sa uzatvára v súlade so zriaďovacou listinou prijímateľa, na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledovných činností:
 - a) odborné činnosti súvisiace s divadelnou kultúrou na Slovensku a smerom do zahraničia (dokumentačné, archívne, zbierkotvorné, múzejné, knižničné, informačné, edičné a vydavateľské, divadelné, metodicko-odborné, poradenské, konzultačné, vzdelávacie, expozičné, výstavné a prezentačné, analytické, štatistické a ďalšie),
 - b) odborná vedecko-výskumná činnosť,

- c) pri plnení činností a realizácii aktivít prihliadať na špecifické potreby osôb so zdravotným znevýhodnením v rámci technických, finančných a personálnych možností.
2. Činnosti prijímateľa budú naplňovať najmä nasledovné ciele a ich merateľné ukazovatele:
- a) sprístupňovanie a naplňovanie Informačného systému THEATRE.SK pre odbornú a širšiu verejnosť – zabezpečenie nárastu databázy minimálne o 6% oproti roku 2022, realizácia aktivít vyplývajúca zo štatútu Divadelného ústavu ako Špecializovaného verejného archívu, Múzea Divadelného ústavu a pracoviska s Osvedčením o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj (Centrum výskumu a vzdelávania v divadle),
 - b) publikačná činnosť (realizácia vydania pôvodných a prekladových teatrologických publikácií, resp. multimediálnych nosičov, vydávanie periodickej a neperiodickej tlače, distribúcia a prezentácia knižných publikácií v minimálnom počte 6),
 - c) divadelná a edukačná činnosť (prevádzka Štúdia 12, tvorba a realizácia vlastných kultúrnych, edukačných a prezentačných aktivít),
 - d) výstavná činnosť (domáce a zahraničné výstavy v minimálnom počte 5),
 - e) rozvíjanie medzinárodnej spolupráce a medzinárodných vzťahov,
 - f) aktivity reflektujúce významné výročia a celospoločenské udalosti, pripomenutie 30. výročia vzniku Slovenskej republiky,
 - g) realizácia nových foriem práce s verejnosťou/publikom.

Jednotlivé činnosti a merateľné ukazovatele sú uvedené v Prílohe č. 4.

3. Doplňujúce informácie od prijímateľa:
Skutočný počet zamestnancov k 1. 1. 2023 – 43 zamestnancov.

Článok III. Platobné podmienky

1. Objem finančných prostriedkov sa stanovuje v súlade so záväznými a orientačnými ukazovateľmi štátneho rozpočtu na rok 2023 pre rozpočtovú kapitolu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.
2. Príspevok zo štátneho rozpočtu na plnenie činností (ďalej len „príspevok“) je v rámci bežných výdavkov stanovený v celkovej sume 1 487 227,00 eur (slovom: jedenmilión štyristoosemdesiatšedemtisícdeväťstošesťdesiatšesť eur).

Príspevok sa rozpisuje do konkrétnych činností (Príloha č. 2 vrátane Prílohy č. 3).

Orientačný ukazovateľ počtu zamestnancov je stanovený na 36 zamestnancov.

3. Činnosti a ukazovatele plnenia cieľov uvedené v Čl. II. je možné upravovať len po predchádzajúcom písomnom súhlase poskytovateľa.
4. Poskytovateľ môže zvýšiť, alebo znížiť výšku poskytnutého príspevku podľa Čl. III. ods. 2 v závislosti od plnenia kontrahovaných činností a ukazovateľov plnenia cieľov uvedených v Čl. II.
5. Prijímateľ môže vykonať realokáciu finančných prostriedkov (zvýšenie/zníženie) medzi jednotlivými činnosťami za podmienky dodržania celkovej výšky príspevku zo štátneho rozpočtu podľa Čl. III. ods. 2 na realizáciu činností podľa Čl. II., okrem presunov v rámci kategórie 600 týkajúcich sa kategórie 610, presunov medzi programami rozpočtu, presunov medzi bežnými a kapitálovými výdavkami, presunov kapitálových výdavkov medzi investičnými akciami, na ktoré je potrebný predchádzajúci súhlas poskytovateľa.
6. Ak prijímateľ v priebehu roka zistí nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu činností podľa Čl. II., je povinná prioritne navrhnuť také úpravy týchto činností, ktoré umožnia realokáciu finančných prostriedkov v súlade s Čl. III, ods.5 bez navýšenia celoročného príspevku. Zároveň

je povinná s návrhom na zmenu použitia finančného príspevku upozorniť na všetky riziká, ktoré môžu nastať, na zmenu merateľných ukazovateľ a ďalšie skutočnosti. Každú zmenu týkajúcu sa financovania činností, t.j. aj návrh na zmenu použitia finančného príspevku je prijímateľ povinný vopred prerokovať s vecnou sekciou. V prípade, ak nie je možné zabezpečiť realokáciu finančných prostriedkov, môže prijímateľ požiadať o zvýšenie celoročného príspevku, ktorého prílohou bude vyjadrenie vecnej sekcie o jeho nevyhnutnosti.

Článok IV.

Práva a povinnosti účastníkov kontraktu

1. Poskytovateľ sa zaväzuje:
 - a) oznámiť prijímateľovi výšku príspevku rozpisom bežných výdavkov v termíne do 31. januára 2023,
 - b) zabezpečiť financovanie činností podľa Čl. II. v celoročnom rozsahu podľa Čl. III. ods. 2 v súlade so zákonom č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a umožniť tak prijímateľovi dosahovať stanovené ukazovatele a naplnenie cieľov,
 - c) poskytovať metodickú pomoc v rozsahu svojej pôsobnosti.
2. Prijímateľ sa zaväzuje:
 - a) dodržiavať celoročný rozpočet dohodnutý kontraktom podľa Čl. III. ods. 2 tohto kontraktu, zabezpečiť riadne vedenie účtovnej evidencie v súlade so zákonom č. 431/2002 z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a príslušných usmernení, resp. opatrení Ministerstva financií Slovenskej republiky, poskytnuté rozpočtové prostriedky vynakladať maximálne hospodárne účelne a efektívne a na žiadosť poskytovateľa bezodkladne predložiť požadované údaje z účtovnej evidencie prijímateľa;
 - b) zvyšovať orientačný ukazovateľ počet zamestnancov uvedený v Čl. III ods. 2 len bez dočasného ako i trvalého vplyvu na príspevok zo štátneho rozpočtu,
 - c) informovať poskytovateľa o problémoch, ktoré sa vyskytujú pri zabezpečovaní rozsahu činností v zmysle kontraktu,
 - d) dosiahnuť rozpočtované príjmy vo výške 41 950,00 eur (slovom: štyridsaťjedentisícdeväťstopäťdesiat eur); v prípade, ak tieto príjmy prijímateľ nedosiahne, je povinný prehodnotiť výšku rozpočtovaných výdavkov tak, aby bolo dodržané ustanovenie § 24 ods. 7 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
 - e) zverejňovať vo svojich informačných a propagačných materiáloch, že organizácia je štátnou príspevkovou organizáciou zriadenou poskytovateľom,
 - f) zverejniť na webovom sídle organizácie prehľad členstva prijímateľa v domácich a zahraničných združeniach a organizáciách.
3. Prijímateľ sa v oblasti sprístupňovania kultúry a podpory návštevnosti zaväzuje postupovať podľa aktuálnej výzvy zverejnenej na príslušný rok.
4. Poskytovateľ si vyhradzuje právo:
 - a) znížiť výšku príspevku uvedenú v Čl. III. za účelom viazania rozpočtových prostriedkov v súlade s § 18 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
 - b) ak je toto zníženie alebo zvýšenie vyššie ako 10 % celkovej výšky príspevku, poskytovateľ a prijímateľ uzavruť dodatok ku kontraktu pozmeňujúci rozsah predmetu kontraktu,
 - c) viazať objem kontraktom dohodnutého celoročného objemu finančných prostriedkov v rozsahu a termínoch, ktoré budú počas trvania kontraktu určené prípadným uznesením vlády Slovenskej republiky.

Článok V.
Spôsob a termín zverejnenia a vyhodnotenia kontraktu

1. Tento kontrakt zverejnia obidve strany na svojich webových sídlach najneskôr do 31. januára 2023.
2. Priebežné hodnotenie plnenia činností a ukazovateľov plnenia cieľov vyplývajúcich z kontraktu sa uskutoční formou predkladania výkazov v systéme Štátnej pokladnice a Správy o činnosti a hospodárenia za 1. polrok 2023 v termínoch a podľa štruktúry stanovených poskytovateľom.
3. Záverečné hodnotenie plnenia činností a ukazovateľov plnenia cieľov vyplývajúcich z kontraktu sa uskutoční po uplynutí času trvania kontraktu, v termínoch a podľa štruktúry stanovených poskytovateľom formou predkladania:
 - výkazov v systéme Štátnej pokladnice,
 - Správy o činnosti a hospodárenia za rok 2023.
4. Verejný odpočet plnenia činností a ukazovateľov plnenia cieľov kontraktu sa uskutoční po vypracovaní a predložení Správy o činnosti a hospodárení za rok 2023.

Článok VI.
Záverečné ustanovenia

1. Kontrakt sa uzatvára na čas určitý, a to na obdobie od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023.
2. Neoddeliteľnou súčasťou kontraktu sú Prílohy č. 1, 2, 3 a 4.
3. Kontrakt môže byť so súhlasom poskytovateľa a prijímateľa zmenený, a to výhradne formou písomných a číslovaných dodatkov.
4. Kontrakt je vypracovaný v dvoch vyhotoveniach, jeden rovnopis pre poskytovateľa a jeden rovnopis pre prijímateľa.

Bratislava 25. 1. 2023

Natália Milanová
ministerka kultúry

Vladislava Fekete
riaditeľka Divadelného ústavu

Prílohy:

Príloha č. 1 – Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie – sumárna tabuľka

Príloha č. 2 – Rekapitulácia činností a ich finančného krytia

Príloha č. 3 – Výdavky na jednotlivé činnosti v členení podľa ekonomickej klasifikácie vrátane charakteristík plánovaných činností

Príloha č. 4 – Merateľné ukazovatele (výstupové a výsledkové)

Názov organizácie: Divadelný ústav, Bratislava
(štátna príspevková organizácia)

Príloha č. 1

SUMÁRNA TABUĽKA
(súhrn všetkých kontrahovaných činností v súlade s Prílohou č. 3A, 3B)

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie				(v eurách)
	Výdavky celkom	Z prostriedkov ŠR	Z tržieb a výnosov	Z iných zdrojov	
a	1	2	3	4	
610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	733 057	710 057	23 000	-	
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	266 958	258 958	8 000	-	
630 – Tovary a služby	524 922	513 972	5 950	5 000	
z toho:					
program 08S	500 522	489 572	5 950	5 000	
program 0EK	24 400	24 400	-	-	
640 – Bežné transfery	4 240	4 240	-	-	
Spolu 600 - Bežné výdavky	1 529 177	1 487 227	36 950	5 000	
Spolu 700 - Kapitálové výdavky	-	-	-	-	
SPOLU BEŽNÉ A KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY 600 a 700	1 529 177	1 487 227	36 950	5 000	
Orientačný ukazovateľ - priemerný evidenčný prepočítaný počet zamestnancov					36

Dátum: 28.11.2022
Vypracoval: M.Mercová
Číslo telefónu: 02/20487200

Dátum: 28.11.2022
Schválil: Mgr.art. Vladislava Fekete ArtD.,
Číslo telefónu: 02/20487103

REKAPITULÁCIA ČINNOSTÍ UVEDENÝCH V KONTRAKTE NA ROK 2023

Názov činnosti	VÝDAVKY SPOLU	FINANČNÉ KRYTIE (v eurách) :				SPOLU	% podiel ŠR z celku (stĺpec 2) 6
		Prostriedky zo ŠR	Z tržieb a výnosov	Z iných zdrojov			
a	1	2	3	4	5	6	
b							
Odborné činnosti súvisiace s divadelnou kultúrou na Slovensku a smerom do zahraničia (dokumentačné, archívne, zbierkotvorné, múzejné, knižničné, informačné, edičné a vydavateľské, vedecko-výskumné, divadelné, metodicko-odborné, poradenské, konzultačné, vzdelávacie, expozičné, výstavné a prezentačné a ďalšie).	1 391 749	1 349 799	36 950	5 000	1 391 749	91%	
b) Odborné činnosti vedecko-výskumné.	137 428	137 428	-	-	137 428	9%	
SPOLU	1 529 177	1 487 227	36 950	5 000	1 529 177	100%	

Dátum: 28.11.2022

Vypracoval: M.Mercová

Číslo telefónu: 02/20487200

Dátum: 28.11.2022

Schválil: Mgr.art. Vladislava Fekete ArtD.,

Číslo telefónu: 02/20487103

Názov organizácie: Divadelný ústav, Bratislava
(štátna príspevková organizácia)

Príloha č. 3 a)

Odborné činnosti súvisiace s divadelnou kultúrou na Slovensku a smerom do zahraničia (dokumentačné, archívne, zbierkotvorné, múzejné, knižničné, informačné, edičné a vydavateľské, divadelné, divadelné, metodicko-odborné, poradenské, konzultačné, exozičné, výstavne a prezentačné a ďalšie)

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie			
	Výdavky celkom	Z prostriedkov ŠR	Z tržieb a výnosov	Z iných zdrojov
a	1	2	3	4
610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	677 390	654 390	23 000	-
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	247 037	239 037	8 000	-
630 – Tovary a služby	463 082	452 132	5 950	5 000
z toho:				
program 08S	433 682	427 732	5 950	-
program 0EK	24 400	24 400	-	-
640 – Bežné transfery	4 240	4 240	-	-
Spolu 600 - Bežné výdavky	1 391 749	1 349 799	36 950	5 000
Spolu 700 - Kapitálové výdavky	-			
SPOLU BEŽNÉ A KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY 600 a 700	1 391 749	1 349 799	36 950	5 000

(v eurách)

Dátum: 28.11.2022

Vypracoval: M. Mercová

Číslo telefónu: 02/20487200

Dátum: 28.11.2022

Schválil: Mgr.art. Vladislava Fekete ArtD.,

Číslo telefónu: 02/20487103

Názov organizácie: Divadelný ústav, Bratislava
(štátna príspevková organizácia)

Príloha č. 3 b)

Odborné činnosti vedecko-výskumné

Výdavky na činnosť v členení podľa ekonomickej klasifikácie	Finančné krytie			
	Výdavky celkom	Z prostriedkov ŠR	Z tržieb a výnosov	Z iných zdrojov
a	1	2	3	4
610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	55 667	55 667	-	-
620 – Poistné a príspevok do poisťovní	19 921	19 921	-	-
630 – Tovary a služby	61 840	61 840	-	-
z toho:	-	-	-	-
program 08S	61 840	61 840	-	-
program 0EK	-	-	-	-
640 – Bežné transfery	-	-	-	-
Spolu 600 - Bežné výdavky	137 428	137 428	-	-
Spolu 700 - Kapitálové výdavky	-	-	-	-
SPOLU BEŽNÉ A KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY 600 a 700	137 428	137 428	-	-

(v eurách)

Dátum: 28.11.2022
Vypracoval: M.Mercová
Číslo telefónu: 02/20487200

Dátum: 28.11.2022
Schválil: Mgr.art. Vladislava Fekete ArtD.,
Číslo telefónu: 02/20487103

REKAPITULÁCIA ČINNOSTÍ A MERATEĽNÝCH UKAZOVATEĽOV UVEDENÝCH V KONTRAKTE NA ROK 2023

Názov činnosti	Merateľné ukazovatele a ich hodnoty		Hodnota	Hodnota
	Výstupové merateľné ukazovatele	Výsledkové merateľné ukazovatele		
a	1	2	3	4
Akvizičná činnosť a starostlivosť o zbierky	Počet akvizícií - počet zbierkových predmetov v kusoch	10-1000		
	Počet zaevidovaných zbierkových predmetov v kusoch	800		
	Počet odborne ošetrovaných zbierkových predmetov	5		
	Poskytnutie konzultačných, medotických, bádatelských služieb	250	počet ľudí, ktorým bola služba poskytnutá	280
Knižničná činnosť	Počet zdigitalizovaných zbierkových predmetov	3 000		
	Celkový počet jednotiek v knižnici	50 413	počet novoregistrovaných užívateľov knižnice	220
	z toho: počet nových knižničných jednotiek/akvizícií	400	celkový počet návštevníkov knižnice	2 500
	počet výpožičiek	8 000		
Vydavateľská činnosť	počet poskytnutých knižnično-informačných služieb	1 800	počet ľudí, ktorým bola služba poskytnutá	1 800
	Počet vydaných titulov	9	celkový náklad	6 700
			počet kusov poskytnutý pre odborné, akademické a verejné knižnice	400
			počet kusov distribuovaný do predaja	6 300
Výstavná činnosť	neperiodické publikácie	8	počet výstupov v médiách	20
	periodické publikácie	1		
	Počet sprievodných podujatí k vydaným titulom	4	počet návštevníkov	200
	Celkový počet výstav	20	počet výstupov v médiách	20
Vedecko-výskumná činnosť	z toho: počet nových výstav	6	počet návštevníkov	3 000
	z toho: počet reinstalácií	11	počet výstupov v médiách	15
	z toho: počet výstav v zahraničí	3	počet návštevníkov	1 500
	Celkový počet výskumných projektov	6	počet návštevníkov	500
		15	počet návštevníkov	1 000
	z toho: počet podujatí pre definovanú cieľovú skupinu		počet návštevníkov	350

Názov činnosti	Merateľné ukazovatele a ich hodnoty			Hodnota
	Výstupové merateľné ukazovatele	Hodnota	Výsledkové merateľné ukazovatele	
a	1	2	3	4
	počet publikovaných výskumných výstupov	145		
	počet prezentácií na odborných podujatiach	8	počet návštevníkov	240
			počet výstupov v médiách	20
Vzdelávacia činnosť	Celkový počet projektov (konferencie, sympózia, workshopy, diskusné panely, podcasty, masterclass, webinare a pod.)	11	počet návštevníkov	760
			počet výstupov v médiách	25
	z toho: počet podujatí pre definovanú cieľovú skupinu	21	počet návštevníkov	414
	počet publikovaných vzdelávacích výstupov	5	počet výstupov v médiách	10
	počet prezentácií na odborných podujatiach	11	počet návštevníkov	300
Kultúrno-spoločenské a umelecké podujatia v sídle DÚ - Štúdiá 12	Počet podujatí	50	počet návštevníkov	2 200
	z toho online	10		700
Kultúrno-spoločenské podujatia mimo sídla DÚ (divadlá, festivaly, múzeá, galérie, festivaly a pod.)	Počet podujatí	5	počet návštevníkov	15 000
	z toho online (vrátane hybridnej formy)		podľa vývoja situácie	podľa vývoja situácie

Dátum: 24. novembra 2022

Vypracoval: PhDr. Diana Selecká, vedúca Centra prezentácie a marketingu
Číslo telefónu: + 421/2/20487 102

Dátum: 24. novembra 2022

Schválil: doc. Mgr. art. Vladislava Fekete, ArtD., riaditeľka DÚ
Číslo telefónu: + 421/2/20487 101

DIVADELNÝ ÚSTAV

Divadelný ústav, založený v roku 1961, je odbornou inštitúciou, ktorá sa zaoberá komplexným výskumom, dokumentáciou a poskytovaním informácií vo vzťahu k profesionálnej divadelnej kultúre na Slovensku od vzniku prvej profesionálnej scény v roku 1920.

Vo svojej odbornej činnosti systematicky zhromažďuje, vedecky spracováva a sprístupňuje zbierkové, archívne a dokumentačné fondy z histórie a súčasnosti slovenského profesionálneho divadla a zabezpečuje komplexný informačný systém o profesionálnom divadle na Slovensku. Vydáva odbornú pôvodnú a svetovú teatrologickú literatúru a divadelné hry slovenských i zahraničných autorov, spolupracuje s partnerskými inštitúciami na Slovensku aj v zahraničí (prioritne s krajinami V4). Vo vzťahu k zahraničiu je Divadelný ústav členom medzinárodných mimovládnych organizácií ITI, ENICPA, IETM, ICOM a SIBMAS, prostredníctvom ktorých sa zapája do medzinárodných odborných teatrologických aktivít a projektov a v rámci tejto spolupráce i svojich ďalších pravidelných aktivít napomáha prezentácii slovenského divadla v zahraničí.

Na základe rozhodnutia Sekcie verejnej správy Ministerstva vnútra Slovenskej republiky listom č. SVS-204-2002/0433 zo dňa 27. 9. 2002 plní Divadelný ústav funkciu **Archívu osobitného významu**. Listom Sekcie verejnej správy MV SR č. SVS-204-2005/01082 zo dňa 15. 7. 2005 bol Archív Divadelného ústavu zaradený medzi **Špecializované verejné archívy** Slovenskej republiky s akreditovaným pracoviskom výskumu a vývoja. Sekcia kultúrneho dedičstva Ministerstva kultúry Slovenskej republiky zaevidovala listom č. MK-1227/2006-400/4464 zo dňa 6. 3. 2006 pod registračným číslom RM 86/2006 **Múzeum Divadelného ústavu**, z čoho vyplýva pre inštitúciu ďalšia odborná činnosť. Rozhodnutím Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. CD-2009-4124948235-1:11 zo dňa 9. 2. 2010 získal Divadelný ústav **Osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj**. **Osvedčenie** bolo opätovne potvrdené na obdobie ďalších šiestich rokov Rozhodnutím Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 2016-6715/2082:1-15F0 zo dňa 10. 2. 2016 a najnovšie Rozhodnutím Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 2022/11905:1-D1230 zo dňa 8. 2. 2022 na obdobie ďalších šiestich rokov.

V roku 2021 rozšíril Divadelný ústav svoju vedeckú a výskumnú činnosť aj o vzdelávacie aktivity, ktoré vykonáva v rámci Centra výskumu a vzdelávania v divadle. Od marca 2007 vydáva Divadelný ústav mesačník o divadelnom dianí a umení na Slovensku *kôd – konkrétne o divadle*, obsahujúci recenzie aktuálnych divadelných inscenácií slovenských divadiel, rozhovory o divadle, portréty slovenských tvorcov, profily a programy slovenských divadiel, informácie o divadelných festivaloch, knihy o divadle, nové divadelné hry a preklady. Divadelný ústav je zakladateľom projektu Nová dráma/New Drama a hlavným organizátorom Festivalu inscenácií súčasnej drámy Nová dráma/New Drama, vyhlasovateľom súťaže pôvodnej dramatickej tvorby DRÁMA a Dramaticky mladí. V rámci svojho multimedialného divadelného priestoru Štúdio 12 prezentuje súčasnú slovenskú a európsku drámu i divadlo, usporadúva semináre, sympóziá, konferencie, workshopy, scénické čítania, performatívne projekty. Vo svojich ďalších aktivitách zabezpečuje domáce a zahraničné výstavy a ponúka služby knižnice, videotéky, prezentačné štúdiom fondov a zbierok, rešeršné služby, reprografické služby, výstrižkovú službu, predaj domácej a zahraničnej divadelnej literatúry v Informačnom centre PROSPERO. Jednou z významných priorít inštitúcie je aj vydavateľská činnosť, za ktorú získal Divadelný ústav viacero významných ocenení.

Kontrakt, ktorý Divadelný ústav predkladá v rámci svojej plánovanej činnosti pre rok 2023, vychádza z odborných aktivít vyplývajúcich zo Zriaďovacej listiny inštitúcie.

Názov kontraktu

- 1. Odborné činnosti súvisiace s divadelnou kultúrou na Slovensku a smerom do zahraničia (dokumentačné, archívne, zbierkotvorné, múzejné, knižničné, informačné, edičné**

a vydavateľské, divadelné, metodicko-odborné, poradenské, konzultačné, vzdelávacie, expozičné, výstavné, prezentačné, analytické, štatistické a ďalšie).

2. Odborná vedecko-výskumná činnosť.

1.

Dokumentačná, archívna, zbierkotvorná, múzejná, knižničná a informačná činnosť (Informačný systém THEATRE.SK vrátane Virtuálnej databázy slovenského divadla etheatre.sk a odborné databázy Múzea Divadelného ústavu, Špecializovaného verejného archívu a Špeciálnej knižnice Divadelného ústavu)

Garant projektu: Mgr. Zuzana Nemcová a Mgr. art. Alžbeta Vakulová (informačné systémy)

Stručná charakteristika projektu:

Zhromažďovanie, odborné spracovanie, uchovávanie a sprístupňovanie dokumentačných zbierok a fondov o profesionálnej divadelnej kultúre na Slovensku (divadelná literatúra, divadelné hry, scenáre, režijné knihy, periodická a neperiodická tlač, fotografické a propagačné materiály, scénografika a zbierkové predmety, audio a audiovizuálne nahrávky divadelných inscenácií, nahrávky dokumentárnych filmov z oblasti divadla a ďalšie materiály viažuce sa k histórii a súčasnosti divadelnej kultúry na Slovensku) podľa Smernice o odbornej správe archívnych fondov, zbierok a dokumentačných zbierok Divadelného ústavu.

Dokumentačné fondy Divadelného ústavu tvoria rukopisné, tlačové a fotografické dokumenty o činnosti slovenského profesionálneho divadlníctva. Väčšiu časť dokumentácie vytvára zbierka inscenácií, ktorá sústreďuje materiály o všetkých inscenáciách profesionálnych divadiel na Slovensku od založenia prvej profesionálnej scény v roku 1920. Ďalšie časti dokumentácie vytvára zbierka osobností a rozsiahlou zbierkou sú tematické heslá, v ktorých sa združujú všetky informácie, ktoré nepatria k premiéram a osobnostiam (témy ako sociálne divadlo, kultúrna politika, festivaly, ocenenia, divadlá ako inštitúcie, a pod.). Základné dokumentačné zbierky obsahujú programové bulletiny, textové plagáty, diapozitívy a negatívy, inscenačné texty, audiovizuálne záznamy. V roku 2014 sa vyčlenila zbierka digitálnych dokumentov. Tieto zbierky sú východiskom k výskumnej, informačnej a propagačnej činnosti Divadelného ústavu a poskytovaniu služieb bádateľom.

Uvedené aktivity sa spracúvajú v nasledujúcich databázových programoch:

- Informačný systém THEATRE.SK, ktorý spracúva informácie o divadlách, inscenáciách a tvorcov a vytvára rôzne možnosti dátových výstupov, ktoré využíva inštitúcia (predovšetkým Malý divadelný kalendár) i externé prostredie. Do užívania bol systém uvedený v roku 2011 (on-line rozhranie); v roku 2014 sa súčasťou IS THEATRE SK stal nový modul Evidencie, v ktorom sa katalogizuje fotodokumentácia, inscenačné texty, multimédiá a scénografika, ktoré má Divadelný ústav vo svojich zbierkach a fondoch a ktoré nadobúda akvizíciami vo forme daru alebo kúpy;
- v knižničnom programe ARL sa katalogizuje teatrologická literatúra a inscenačné bulletiny a zároveň slúži aj ako on-line katalóg a prezentačný program knižnice Divadelného ústavu;
- archívny elektronický systém WinAFondy, ktorý je určený na opis archívnych fondov, je dostupný pracovníkom štátnych a špecializovaných archívov a Odboru archívov a registratúr MV SR;
- archívny elektronický program BACH-Inventáre, ktorý elektronicky katalogizuje fondy Špecializovaného verejného archívu a vytvára archívne pomôcky vrátane fulltextového vyhľadávania dokumentov;
- Múzeum Divadelného ústavu sa spolupodieľa na napĺňaní a budovaní online katalógu zbierkových predmetov slovenských múzeí a odovzdáva svoje údaje do systému CEMUZ.

- Virtuálna databáza slovenského divadla – etheatre.sk sprístupňuje pre koncových užívateľov dáta z uvedených databáz v počte vyše 1 mil., ako aj digitalizované dokumenty v počte viac než 80 tis.

Činnosť Divadelného ústavu v oblasti divadelnej dokumentácie, informatiky a digitalizácie na rok 2023:

- dopĺňanie uvedených databáz (centrálnej, knižničnej, múzejnej a archívnej) a evidencií novými údajmi a získanými materiálmi aj retrospektívne;
- spracovanie akvizícií, rozširovanie pôvodných a nadobúdanie nových fondov a zbierok, dokumentačných materiálov (nákupom alebo darom);
- priebežné dopĺňanie fondov a zbierok Divadelného ústavu materiálmi z aktuálnej sezóny (výstrižky, recenzie, bulletiny, fotografie, audiovizuálne záznamy, a pod.) formou zberu;
- retrospektívne dopĺňanie fondov a zbierok podľa výskumných projektov Divadelného ústavu;
- digitalizácia fotografií zo zbierok Divadelného ústavu;
- digitalizácia Zbierky inscenačných obálok (recenzie);
- digitalizácia Zbierky programových bulletinov;
- digitalizácia vybraných osobných fondov zo ŠVA;
- analýza prostredia BACH inventáre za účelom pripojenia digitálneho obrazu;
- prepojenie systému BACH Inventáre so zobrazovacou platformou Virtuálna databáza slovenského divadla;
- pripájanie digitalizátov do systému THEATRE.SK a ich prepájanie so zobrazovacou platformou Virtuálna databáza slovenského divadla;
- naplnenie elektronického evidenčného systému;
- obnova a aktualizácia evidenčného systému a informačného systému is.etheatre.sk;
- vývin nového modulu pre Zbierku divadelných plagátov;
- katalogizovanie programových bulletinov v medziknižničnom výmennom formáte MARC21;
- pokračovanie na prácach spojených s projektom Virtuálna databáza slovenského divadla, ktorá je on-line zobrazovacou platformou dát spracovaných v interných databázach Divadelného ústavu a zároveň je miestom prepojenia týchto dát s výsledkom procesu digitalizovania zbierok Divadelného ústavu. Virtuálna databáza slovenského divadla je primárne určená na študijné a vedecké účely;
- spolupráca na výstavnej činnosti (výročia divadelných inštitúcií a osobností slovenského divadla, reinštalácie výstav a ďalšie);
- spolupráca na výskumných a publikačných projektoch Divadelného ústavu;
- služby pre verejnosť (poradenská činnosť, spolupráca na odborných publikáciách, vytváranie súpisov, rešerši a zostáv podľa potreby bádateľov);
- spolupráca na podujatiach Divadelného ústavu;
- príprava digitálnej bádateľne v priestoroch Divadelného ústavu.

Špecializovaný verejný archív Divadelného ústavu

Stručná charakteristika projektu:

Na základe rozhodnutia Sekcie verejnej správy Ministerstva vnútra Slovenskej republiky listom č. SVS-204-2002/0433 zo dňa 27. 9. 2002 plní Divadelný ústav funkciu Archívu osobitného významu. Listom Sekcie verejnej správy MV SR č. SVS-204-2005/01082 zo dňa 15. 7. 2005 bol Archív Divadelného ústavu zaradený medzi Špecializované verejné archívy Slovenskej republiky.

Archívne fondy Divadelného ústavu pozostávajú z písomných a obrazových dokumentov mimoriadnej historickej a kultúrnej hodnoty, ktoré sa viažu k vzniku a histórii divadelnej kultúry na Slovensku (fond osobností divadla, fond divadiel a fond divadelných inštitúcií).

Odborné spracovávanie sa realizuje systémom identifikácie, popisovania, triedenia, kategorizovania, odbornej evidencie a systematického ukladania, čo súvisí aj s rozvojom evidenčno-informačnej siete.

Činnosť Špecializovaného verejného archívu na rok 2023:

Činnosť špecializovaného verejného archívu sa v roku 2023 bude sústreďovať na preberanie a sprístupňovanie archívnych fondov a zbierok v duchu odborného zamerania archívu a na základe ročných plánov jeho akvizičnej činnosti. Kontinuálne bude prebiehať spracovávanie archívnych fondov a zbierok v zmysle dlhodobého plánu na vytváranie nových archívnych pomôcok, ktoré budú následne sprístupnené verejnosti na webovej stránke inštitúcie. Jednou z priorít archívu na rok 2023 bude spracovávanie predpripravených archívnych fondov a zbierok v systéme BACH Inventáre a prípadné scelovanie fondov a zbierok na pôde Divadelného ústavu.

V oblasti správy registratúry a využívania elektronického systému registratúrnej správy NUNTIO sa bude pokračovať v spracovávaní aktuálnej dennej agendy podľa registratúrneho poriadku a plánu. V súlade s legislatívou a vytvorením osobného prostredia pre právnickú osobu (Divadelný ústav) ako pôvodcu archívnych dokumentov v Elektronickom archíve Slovenska sa otvorila cesta k plnohodnotnej elektronickej komunikácii s MV SR v oblastiach správy registratúry a archívu.

Činnosť Divadelného ústavu v oblasti IT na rok 2023:

- pokračovanie vo virtualizácii systémov po nasadení nového HW vybavenia, aktualizácia virtuálnych serverov;
- optimalizácia HW konfigurácie v technickej miestnosti (serverovni) za účelom zefektívnenia a rozloženia výkonu nasadených systémov;
- výmena a aktualizácia serverov DUSERVER1 a DUSERVER2;
- 3. etapa rozvoja Informačného systému THEATRE.SK;
- príprava novej generácie prezentačného portálu etheatre (pokračovanie v budovaní a naplňaní on-line platformy, ktorá má spĺňať študijný, informačný a dokumentačný účel, súčasťou ktorého sú digitalizované objekty zbierok a fondov DÚ z projektu Digitálne múzeum);
- aktualizácie, opravy a údržba jednotlivých softvérových informačných systémov organizácie;
- aktualizácia a podpora systémov webových stránok;
- aktualizácia dochádzkového systému;
- vytvorenie hosťovských WIFI prístupových bodov v rámci celého Divadelného ústavu.

Špeciálna knižnica Divadelného ústavu

Stručná charakteristika projektu:

Knižnica Divadelného ústavu zhromažďuje, spracúva, uchováva a sprístupňuje divadelnú i ostatnú príbuznú umenovednú literatúru. V roku 2023 pokračuje knižnica v zbiehaní a naplňaní nového moderného KIS – ARL, ktorý zodpovedá aktuálnym normám a požiadavkám katalogizácie knižničných dokumentov, ich elektronického sprístupňovania a podporuje medziknižničnú komunikáciu.

Činnosť Špeciálnej knižnice Divadelného ústavu na rok 2023:

- pokračovanie v komplexnom zabezpečení knižnično-informačných služieb;
- poskytovanie odborných konzultácií a odbornej poradenskej činnosti;
- kontrola a opravy záznamov v katalogizačnom systéme, vyčleňovanie, označovanie vzácných dokumentov, rozširovanie a špecifikovanie predmetových hesiel a taktiež rozšírenie možnosti vyhľadávania divadelných hier v katalógu podľa kombinovaného vyhľadávania;
- tvorba výstupov knižničného fondu pre potreby Univerzitnej knižnice v Bratislave a jej projekt celoštátnej evidencie zahraničnej literatúry CEZL;
- poskytovanie štatistických údajov do Ročného výkazu o knižnici v rámci programu KULT;
- dopĺňanie rezervného fondu;
- spolupráca s inými knižnicami, umeleckými školami a kultúrnymi inštitúciami pri výmene literatúry nielen na Slovensku;
- ochrana fondu výmenou obalových a iných ochranných systémov, očista a dezinfekcia fondu;
- spracovanie fondu komplexnej zbierky divadelných hier (variantné preklady a úpravy z jednotlivých divadiel);

- spracovávanie a uchovávanie unikátnych dokumentov (napr. nepublikované rukopisy hier);
- nákup novej odbornej literatúry (akvizície, dary).

Múzeum Divadelného ústavu

Stručná charakteristika projektu:

Sekcia kultúrneho dedičstva Ministerstva kultúry Slovenskej republiky zaevidovala listom č. MK-1227/2006-400/4464 zo dňa 6. 3. 2006 pod registračným číslom RM 86/2006 Múzeum Divadelného ústavu. Zbierkové predmety tvoria umelecké diela a predmety mimoriadnej historickej a kultúrnej hodnoty, viažuce sa k profesionálnemu divadlu na Slovensku. Zbierkový fond múzea tvoria: zbierka scénických návrhov, zbierka kostýmových návrhov, zbierka divadelných kostýmov, zbierka divadelných makiet, zbierka bábkového divadla, zbierka divadelných plagátov a zbierka predmetov múzejnej a galerijnej hodnoty. Úlohou Múzea Divadelného ústavu je zhromažďovať, uchovávať, ošetrovať, odborne spracúvať a sprístupňovať zbierkové predmety odbornej i širokej verejnosti formou výstav, edičnej činnosti, ale aj kultúrnych podujatí.

Činnosť Múzea Divadelného ústavu na rok 2023:

- zabezpečenie vedeckovýskumnej činnosti, získavanie nových vedeckých poznatkov spojených so zbierkovými predmetmi;
- akvizičná činnosť;
- práce na príprave novej metodiky spracovávanía a zapisovania divadelných plagátov do elektronickej evidencie;
- vytváranie nových záznamov v katalogizačnom module Evidencie a IS THEATRE.SK;
- odovzdávanie ročných prírastkov zbierkových predmetov do databázy CEMUZ;
- odborná ochrana zbierkových predmetov;
- ošetrovanie, konzervovanie a reštaurovanie zbierkových predmetov;
- digitalizácia novonadobudnutých zbierkových predmetov 2D a 3D;
- napĺňanie Virtuálnej databázy slovenského divadla;
- výstavná činnosť;
- spolupráca na edičných a prezentačných projektoch Divadelného ústavu;
- spolupráca na projektoch partnerských pamäťových inštitúcií (Noc múzeí a galérií).

**Edičná a vydavateľská činnosť (publikačná a redakčná)
a činnosť Informačného centra PROSPERO**

Garant projektu: Mgr. Andrea Dömeová

Stručná charakteristika projektu:

Divadelný ústav sa zameriava na vydávanie literatúry z oblastí slovenskej i svetovej teórie, histórie, kritiky divadla, slovenskej i zahraničnej drámy.

Hlavným poslaním edičnej činnosti Divadelného ústavu je podporovať – v súlade so záujmami svojej vydavateľskej koncepcie – tvorivú činnosť v oblasti divadelnej literatúry. S osobitným zameraním na vydávanie publikácií v edícii Základné publikácie, Slovenské divadlo o domácom profesionálnom divadle. Rovnako tak edícia Slovenská dráma, zameraná na pôvodné divadelné hry v troch základných radoch (slovenská klasika; fenomény súčasnej drámy; finalisti súťaže DRÁMA). Jednotlivé osobnosti slovenského divadla, ich umeleckú skúsenosť, názory na divadelnú tvorbu, autentický pohľad na divadelnú profesiu predstavuje formou odbornej monografie edícia Osobnosti; v odborne vedenom rozhovore edícia Rozhovory a edícia Theatrum vitae ako príspevok do oblasti memoárovej literatúry. Dôležitou aktivitou v rámci publikačnej činnosti je rozširovať poznatky o vývoji svetového divadla, drámy (edície Svetové divadlo, Svetová dráma – antológie, Nová dráma/New Drama, Vreckovky).

Aktuálne tendencie súčasného divadelného vývoja u nás i v zahraničí odzrkadľujú práce teatrológov i divadelníkov v edícii Teória v pohybe.

V roku 2023 sa veľká pozornosť Centra edičnej činnosti v rámci edície EDU. Edukácia – divadlo – umenie sústreďí na edukačné aktivity súvisiace aj s prácou Oddelenia vzdelávania DÚ. Sériu klasických textov vo forme grafického románu (*Romeo a Júlia*, *Král Ubu*) zavŕši Sofoklova *Antigona*. Pokračuje sa tiež v literárnej príprave dvoch samostatných kníh dejín slovenského divadla s vekovým určením pre prvý stupeň základných škôl a pre druhý stupeň základných škôl a stredné školy.

Súčasťou edičného plánu Divadelného ústavu sú ďalšie publikácie, ktoré sa edične pripravujú v roku 2023 a ich vydanie prichádza do úvahy v najbližších rokoch.

I.

Edičná činnosť Divadelného ústavu na rok 2023 podľa edícií (plánované publikácie, na ktorých bude inštitúcia v rámci svojej činnosti pracovať, zrealizovaných bude podľa kontraktu najmenej 6 odborných publikácií, divadelný kalendár, eknihy:

Základné publikácie

Malý divadelný kalendár 2024

Malý divadelný kalendár prinesie kľúčové výročia a jubileá v roku 2024, ako aj výnimočné udalosti vybraných divadelných inscenácií (premiéry, hosťovania na zahraničných festivaloch).

Vydanie v roku 2023 v spolupráci s CDD.

Edícia EDU (Edukácia – divadlo – umenie)

Sofokles: *Antigona*

V rámci medzinárodného projektu, do ktorého je Divadelný ústav zapojený vydavateľskou a výchovnou prácou Klasika v grafickom románe, sa v roku 2023 ukončia aktivity vydaním posledného z troch grafických románov. Grafické romány obsahujú popri divadelnej hre medailóny dramatikov, príspevky prekladateľov k jazykovej stránke prác na prekladoch, metodický opis umeleckého vkladu grafických dizajnérov publikácií, odborný pohľad mladých teatrológov na inscenačné tradície hier v domácom prostredí.

Vydanie v roku 2023 v rámci projektu Klasika v grafickom románe.

Jozef Kolečák, Vladimír Král: *Prvá kniha o divadle* (Dejiny divadla pre deti prvého stupňa ZŠ)

Literárna a redakčná príprava obrázkovo výpravnej publikácie, ktorá oboznámi deti a malých žiakov so základnými pojmami a udalosťami v rámci svetového i slovenského divadla.

Príprava v roku 2023. Vydanie v spolupráci s CVVD.

Edícia Slovenské divadlo

Martin Porubjak. O divadle a spoločnosti

Obsahom i témami objemný výber z článkov, postrehov a rozhovorov sa sústreďí na autorove texty o divadelných témach. Aj keď klasických recenzií napísal Porubjak pomerne málo, často sa vyjadroval o mieste divadelného umenia v spoločnosti či širšie o domácej kultúrnej politike. Ako významný dramaturg a v posledných desaťročiach aj režisér písal state o dramatikoch, ktoré sú dnes, vzhľadom na ich roztratenosť po divadelných bulletinoch, bežnému čitateľovi takmer nedostupné. Významný podiel v jeho teatrologických textoch tvorili aj články o divadle v zahraničí, ktorými často zasádzoval do medzinárodného kontextu domáce divadelné dianie. Jeho texty na akúkoľvek tému vynikajú brilantnou štylistikou, schopnosťou intelektuálnych point a nadhľadom európsky rozhladeného intelektuála.

Vydanie v roku 2023 v spolupráci s CVVD.

Edícia Osobnosti

Kolektív autorov: *Jozef Bednárík*

Monografia o významnom slovenskom režisérovi pod vedením profesora Vladimíra Štefka je koncipovaná na základe charakteristických parametrov tvorby Jozefa Bednáríka. Ochotnícke divadlo, činoherné divadlo, bábkové divadlo a napokon hudobné divadlo. Knihu tvoria odborné štúdie Idy

Hledíkovej, Kláry Madunickej, Stanislava Bachledu. Vladimír Štefko je sám autorom ťažiskových kapitol tejto knihy.

Vydanie v roku 2023 v spolupráci s CVVD.

Edícia Slovenská dráma

DRÁMA 2021

Zborník finálových hier rovnomennej súťaže Divadelného ústavu, ktoré bude v roku 2023 hodnotiť odborná porota. Už niekoľko rokov vychádza táto publikácia v modernej forme e-knihy.

Vydanie v roku 2023 ako e-kniha.

Edícia Theatrum vitae

Kol. autorov: *Koniec pandémie...?!*

Publikácia mapuje pôsobenie divadiel na Slovensku počas obdobia pandémie. Zameriava sa na súhrnné informácie o činnosti divadiel v čase, keď boli pre verejnosť zatvorené a na online aktivity, ktorými divadlá udržiavali kontakt s obecnstvom. Kniha sa člení na dve základné časti, analýzu práce divadiel a chod divadelných festivalov počas vládných obmedzení. Doplnená je esejami odborníkov z oblasti psychológie, kultúrnej politiky, estetiky. Úvodná štúdia Marie Ristani Theatre and Epidemics: An Age-Old Link (Critical Stages/Scènes critiques, 2022) prináša historický prierez o existencii divadiel v čase epidémii a pandémie. Osobitnou časťou knihy sú emotívne výpovede divadelníkov, ktorí sa zapojili do dobrovoľníckej práce v zdravotných a sociálnych zariadeniach.

Vydanie v roku 2023 v spolupráci s CVVD.

Eva Farkašová. Kilometre divadla

Divadelná tvorba slovenskej výtvarníčky, ktorej umelecké pôsobenie zahŕňa Slovensko, Česko, Poľsko, Slovinsko, Srbsko, Chorvátsko. Jednotlivé lokality zároveň charakterizujú aj umeleckú tvorbu, ktorú do veľkej miery podmieňuje pracovný pobyt v krajinách s odlišnou umeleckou praxou a mentalitou. Od tejto skutočnosti a dlhoročného pracovného putovania po európskych divadlách sa odráža aj názov knihy.

Edícia Svetové divadlo

Anne Ubersfeld: *Lire le théâtre* (Čítať divadlo)

Pod odborným vedením profesorky Sone Šimkovej vzniká výber esejí z pôvodne trojväzkového diela poprednej francúzskej teatrologičky. Jej objavný sociologický výskum, až na časopisecky vydané výňatky, ešte nikdy v slovenskom jazyku nevyšli. Prvé slovenské vydanie prekladajú renomované odborníčky na francúzsku literatúru, Mária Krásnohorská a Soňa Šimková.

Vydanie v roku 2023.

Edícia Svetová dráma – antológia

Lars Norén: *Hry*

Zborník divadelných hier švédskeho dramatika, ktorý významne ovplyvnil európsku drámu na prelome 20. a 21. storočia. Obsahuje hry *Modet att döda*, *Stillheten*, *Bobby Fischer bor i Pasadena*, *Kliniken*, *Rumänerna*, *Anna Politkovskaja in memoria* a odbornú štúdiu o dramatikovi. Prekladateľkou je Anna Fosse.

Vydanie v roku 2023.

Tom Stoppard: *Hry*

Zborník divadelných hier svetovo uznávaného dramatika obsahuje trilógiu *Coast of Utopia*, ktorá umeleckým spôsobom vysvetľuje vývoj západného (európskeho) sveta od prelomu 19. storočia. V jednotlivých častiach trilógie vystupujú dramatické postavy inšpirované realitou, ako Bakunin, Belinskij, Turgenjev, Čaadajev, Černyševskij, Kossuth, Marx, Mazzini, Nikolaj Polevoj. Prekladateľkou je Zuzana Vajdičková. V publikácii je zaradená hra *Arkádia* v preklade Dany Silbiger-Sliukovej. Súčasťou publikácie je odborná štúdia a prehľad inscenovania hier Toma Stopparda na Slovensku. *Vydanie v roku 2023.*

Edícia Nová dráma/New Drama

Ukrajinská dráma

Zborník ukrajinských divadelných hier *Zlé cesty* Natalie Vorožbyt, *Rusofóbia* Maxima Kuročkina a *Denník prežitia* Pavla Arieho pripravovaný pre Focus Ukrajina festivalu Nová dráma/New Drama 2023. Autorkou odbornej štúdie a medailónov dramatikov je ukrajinská teatrologička Iryna Čužina. Prekladateľmi hier a štúdie sú Valéria Juríčková a Ján Štrasser.

Vydanie v roku 2023.

Ferdinand von Schirach: Boh

Dramatik vo svojej novej hre hovorí o ľudskom odchádzaní. A ako dráme *Teror*, aj tu si nakoniec musíme urobiť vlastný úsudok. Komu patrí náš život, kto rozhoduje o našej smrti? Kto sme, kým chceme byť? Publikáciu dopĺňajú eseje troch známych nemeckých vedcov, ktorí osvetľujú tému medicínskeho sprevádzania samovrážd z medicínsko-etickej, právnej a teologicko-filozofickej perspektívy. Prekladateľkou je Jana Wild.

Vydanie v roku 2023.

Edícia Vreckovky

Tamás: *Polievka*

Poslaním edície Vreckovky je dávať priestor začínajúcim slovenským prekladateľom, aby si na menšom formáte vyskúšali prekladateľskú a edičnú prácu. Knižka zahŕňa jednu hru a rozhovor s autorom. Prekladateľom je mladý divadelný režisér Karol Rédlí.

Vydanie v roku 2023.

Edícia Teória v pohybe

Kol. autorov: *Človek v konflikte s prírodou. Environmentálne problémy, ekologické myslenie a súžitie s prírodným svetom v slovenskom divadle* (Zborník z kolokvia 13. 6. a 14. 6. 2022 v Divadelnom ústave v Bratislave)

Vydanie v spolupráci s CVVD.

Propagačné materiály DÚ

Pre centrá a oddelenia Divadelného ústavu:

katalógy, pozvánky, plagáty, príležitostné tlačivá, pohľadnice a iné propagačné materiály.

Ďalšie publikácie, na ktorých príprave sa bude pracovať aj v roku 2023 a vydanie sa plánuje na ďalšie roky:

Edícia Základné publikácie

20 rokov festivalu Nová dráma/New Drama

Prehľad jednotlivých ročníkov festivalu, ktorý organizuje Divadelný ústav.

Edícia EDU (Edukácia – divadlo – umenie)

Juraj Šebesta: *Divadlo hrou (Dejiny slovenského divadla pre mládež)*

Román o divadle s edukačným zámerom.

Edícia Slovenské divadlo

Kolektív autorov: *Slovník divadelných kritikov*

Stanislav Vrbka: *Súborné dielo*

Lukáš Kopas *Jezuitská školská dráma na Slovensku*

Odborné publikácie o slovenskom divadle.

Edícia Osobnosti

Martin Timko: *Pavol Haspra*

Kolektív autorov: *Ludmila Brozmanová – prvá slovenská kostýmová výtvarníčka*

Kolektív autorov: Ján Boor

Monografie o významných osobnostiach slovenského divadla

Edícia Theatrum vitae*Jana Pogorelová. Pamäti*

Spomienky na významné osobnosti bábkového divadla

Edícia Rozhovory*Rozhovory. Ľubomír Vajdička*

Úvahy o divadle v rozhovore Ľubomíra Vajdičku s Mirom Dachom.

Edícia Slovenská dráma*Jozef Mokoš: Divadlo jedného diváka**Michaela Zakuťanská: Utrpenie z nadbytku. Hry***Edícia Slovenská dráma v preklade***Slovenská dráma v španielskom jazyku**Slovenská dráma v tureckom jazyku***Edícia Svetové divadlo***Heiner Müller: Theater ist kontrollierter Wahnsinn (Divadlo je kontrolované šílenstvo)*

Výber najzaujímavejších článkov a esejí významného nemeckého dramatika.

Pod aktivity Centra edičnej činnosti Divadelného ústavu spadá aj prevádzka Informačného centra PROSPERO. Informačné centrum PROSPERO primárne zabezpečí v roku 2023 predaj kníh a časopisu *kod – konkrétne o divadle* z produkcie Divadelného ústavu, prezentáciu a predaj publikácií a časopisu *kod – konkrétne o divadle* na domácich a zahraničných festivaloch, knižných veľtrhoch v zahraničí. V rámci Informačného centra PROSPERO bude Divadelný ústav v roku 2023 poskytovať ďalšie služby verejnosti:

- komunikácia so slovenskými a českými školami, umeleckými školami, divadlami, inštitúciami v oblasti umenia a kultúry o nových tituloch knižnej produkcie DÚ.
- predaj kníh a časopisov slovenských a zahraničných partnerských inštitúcií (Hudobné centrum, Slovenský filmový ústav, Slovenské centrum dizajnu, SAV, LIC; partnerské inštitúty a múzeá krajín V4);
- predaj kníh o divadle slovenských a českých vydavateľov;
- mesačné programy, informačné materiály o dianí v divadle na Slovensku a vo svete (informácie o workshopoch, festivaloch, inscenáciách);
- zabezpečovanie povinných, recenzných výtlačkov, medzinárodného štandardného čísla knihy ISBN;
- Informačné centrum PROSPERO ponúka aj informačné služby pre návštevníkov (vyhľadávanie kníh v systémoch DÚ a pod.).

Divadelná a prezentačná činnosť (Štúdio 12, festival nová dráma/New Drama, Noc divadiel)

Garant projektov: Mgr. art. Dušan Poliščák

Stručná charakteristika projektu:

Uvedená skupina projektov je zameraná na koordináciu a realizáciu projektov zameraných na podporu a prezentáciu súčasného slovenského divadla a drámy (na Slovensku i v zahraničí), aplikáciu nových kreatívnych postupov v rámci práce s publikom, vzdelávanie a inovatívnu prácu s mládežou, vydávanie jediného mesačníka o divadle na Slovensku *kod – konkrétne o divadle*. Časť aktivít sa realizuje aj prostredníctvom multimedialného priestoru Divadelného ústavu Štúdia 12.

Divadelná a prezentačná činnosť na rok 2023:

Spolupráca s divadlami a divadelnými zoskupeniami a školami:

- prezentácia súčasného repertoáru vybraných mimobratislavských slovenských divadiel;
- spolupráca s bratislavskými divadlami a umelcami pri jednorazových a repetitívnych uvedeniach;
- prezentácia umeleckej činnosti marginalizovaných skupín ako napríklad národnostné menšiny či LGBTI+ komunita a iné;
- koprodukčné projekty na naštudovanie inscenácií *Mečiar* k príležitosti 30 výročia vzniku Slovenskej republiky a *Zlé cesty* (preklad hry ukrajinskej dramatičky Natálie Vorožbyt);
- Organizované predstavenia pre školy s možnosťou diskusie po predstavení.

Súťaž DRÁMA

- Súťaž pôvodných dramatických textov v českom a slovenskom jazyku.

Mliečne zuby

- Projekt Štúdia 12 na podporu autorskej tvorby mladých začínajúcich umelkyň a umelcov, či čerstvých absolventov.

Výzva ŠTÚDIO 12 PLUS

- Opätovne otvárame Štúdio 12 pre projekty nezávislých a nezriadovaných divadiel, divadelných zoskupení a divadelníkov v samostatnej línii na jednorazové reprízy činoherných, tanečných, hudobných, multimedialných a iných inšpiratívnych projektov.

Workshopy, semináre, konferencie, kolokviá, prezentácie publikácií, webináre

- Medzinárodné konferencie (*Divadlo v exile* na festivale Nová dráma/New Drama, konferencia k príležitosti 30 výročia založenia Slovenskej republiky a pod.).
- Workshopy pre slovenské divadlá (sociálne siete a pod.), v spolupráci s CVVD.
- Webináre so svetovo uznávanými teatroológmi určené študentom, teatroológom a divadelným praktikom, v spolupráci s CVVD.
- Masterclass popredných európskych dramatikov (Nová dráma/New Drama a v spolupráci s CVVD).
- Masterclass popredných slovenských divadelných tvorcov (režisérov, performerov), ktorí sa podelia o metódy svojej práce s poslucháčmi umeleckých škôl, či divadelníkmi, v spolupráci s CVVD.
- Workshopy zamerané na vzdelávanie, ktoré organizuje CVVD.

Umením do sveta

- Cyklus popularizačných rozhovorov s inšpiratívnymi osobnosťami v divadle a umení, ktorým sa podarilo uplatniť sa vo svete. Zameriavame sa ako na ich umelecký a osobný život, tak aj na podmienky v danej krajine pre ich tvorbu.

Noc divadiel 2023

- Spolupráca s divadlami a divadelnými inštitúciami, školami, kultúrnymi priestormi na celoslovenskom podujatí medzinárodného projektu Noc divadiel, ktoré bude v roku 2023 venované tiež európskej spolupráci, spolupráci profesionálnych a ochotníckych divadelníkov a pod. Divadelný ústav koordinuje účastníkov a zabezpečuje PR projektu.

Nové formy práce s publikom

- Divadlo vo virtuálnej realite – obnovenie premietania inscenácií, ktoré budú v Štúdiu 12 sprostredkované formou VR. Projekt vznikol v spolupráci so spoločnosťou Brejlando.

Časopis kód – konkrétne o divadle

- vydávanie jediného mesačníka o divadle na Slovensku – recenzie, rozhovory, správy z festivalov, aktuálne dianie a témy v divadle a pod.

Festival Nová dráma/New Drama

- Celoslovenský festival inscenácií súčasnej drámy Nová dráma/New Drama pripravuje Divadelný ústav od roku 2005 ako každoročnú súťažnú prehliadku najlepších inscenácií súčasnej drámy realizovaných za posledný rok v profesionálnych divadlách na celom Slovensku. Jeho hlavným cieľom je prezentácia, podpora a propagácia pôvodnej divadelnej tvorby, jej tvorcov a jej uvádzanie v divadlách na Slovensku a podpora inscenovania súčasných textov vôbec. Festival ponúka divadelným odborníkom, širšej divadelnej obci a verejnosti so záujmom o kultúru a divadelné umenie jedinečnú možnosť zoznámiť sa s najnovšou tvorbou divadiel na Slovensku v tejto oblasti. Pre širokú verejnosť ponúka kvalitné divadelné inscenácie, rozširovanie kultúrnych obzorov poznávaním divadelnej tvorby z celého Slovenska a pre divadelných profesionálov a širšiu odbornú verejnosť vytvára priestor pre vzájomné inšpirácie a vzdelávanie sa prostredníctvom sprievodných festivalových podujatí (konferencie, semináre, tvorivé dielne, diskusie, nezvyčajné prezentácie nových hier formou scénických čítaní).
- Program festivalu tvorí hlavný súťažný program (8 – 10 inscenácií), sprievodný program (scénické čítania, výstavy, workshopy, konferencie, diskusie) a špeciálna sekcia Focus, prezentujúca súčasnú drámu vždy inej partnerskej krajiny. Festival je súťažný, medzinárodná porota udeľuje festivalovú cenu Grand Prix Novej drámy, ďalšie udeľované ceny sú Cena bratislavského diváka a Cena študentskej poroty. Festival Nová dráma/New Drama sa počas svojej existencie zaradil k najočakávanejším divadelným podujatiam na Slovensku. Je zároveň jediným svojho druhu na Slovensku.
- Na festivale sa predstavujú divadlá z celého Slovenska. Zahraničná programová sekcia FOCUS prezentovala doteraz súčasné divadlo a drámu Fínska, Poľska, Rumunska, Ruska, Slovinska, Srbska, Česka, Maďarska, Nemecka, Bosny a Hercegoviny, Chorvátska, Izraelu, Grécka či Rakúska. V roku 2023 bude Focus zameraný na Ukrajinu.
- Festival Nová Dráma/New Drama 2023 sa uskutoční v dňoch 15. – 20. 5. 2023 v Štúdiu 12 a partnerských divadlách a divadelných priestoroch. V hlavnom, sprievodnom a pracovnom programe ponúkne:
 - 8/10 inscenácií v hlavnom programe;
 - Divadelný Trojboj, inscenované čítanie finálových textov súťaže DRÁMA;
 - tzv. „masterclass“ s patrónom festivalu, významným dramatikom či dramatičkou svetového formátu;
 - prezentácie nových publikácií a projektov DÚ;
 - Focus Ukrajina;
 - Kritický seminár pre študentov univerzít umeleckého a humanitného zamerania;
 - Medzinárodnú konferenciu na tému Divadlo v exile v spolupráci so slovenským centrom AICT.
- Okrem vlastného festivalu Nová dráma/New Drama, Divadelný ústav spolupracuje ako spoluorganizátor či odborný garant/partner s nasledujúcimi slovenskými festivalmi: Divadelná Nitra, Dotyky a spojenia, Bábkarská Bystrica.

Spolupráca s divadlami, mimovládnyimi organizáciami a inými neziskovými inštitúciami

- Divadelný ústav pravidelne komunikuje a spolupracuje s divadelnými organizáciami na Slovensku vrátane mimovládnych združení v oblasti divadelného života. Informuje odbornú aj širšiu divadelnú obec o svojich aktivitách, reaguje na aktuálne zahraničné ponuky vrátane poskytovaných grantov v oblasti divadla a kultúry, sprostredkúva informácie divadelným súborom, združeniam a asociáciám. S divadelnými inštitúciami a organizáciami Divadelný ústav spolupracuje pri príprave konferencií, kolokvií, knižných prezentácií, scénických čítaní dramatických hier, príprave tvorivých dielní i pri príprave neperiodických publikácií, zúčastňuje sa na podujatiach v rámci medzinárodných sietí AICT, IETM, ICOM, ITI, ENICPA, SIBMAS.

Expozičná, výstavná a analytická činnosť

Garant projektu: PhDr. Diana Selecká

Stručná charakteristika projektu:

Divadelný ústav spĺňa niekoľko dôležitých funkcií smerom k slovenskej i zahraničnej verejnosti a smerom k svojmu zriaďovateľovi MK SR: ide predovšetkým o výstavnú, konzultačnú, štatistickú a analytickú činnosť.

Výstavná činnosť na Slovensku

Výstavná činnosť a jej prezentácia na Slovensku a v zahraničí je jednou z významných prezentačných činností Divadelného ústavu. Väčšina vystavených dokumentov a exponátov pochádza zo zbierok a fondov Divadelného ústavu. Pri príprave a realizácii výstav Divadelný ústav spolupracuje s významnými múzejnými, galerijnými a divadelnými inštitúciami na Slovensku a v zahraničí. Výstavy prezentujú osobnosti činoherného a hudobného divadla, dramatikov, scénických a kostýmových výtvarníkov, jubilujúce divadlá, divadelnú architektúru, divadelnú fotografiu.

Domáce výstavy na rok 2023

1. Aleš Votava – Medziobjekty (GMB);
2. Klasika v grafickom románe – medzinárodný projekt so študentmi ŠUP (ŠUP BA);
3. Víťaz Bienále divadelnej fotografie 2022, Robert Tappert – samostatná výstava (priestor v riešení);
4. 30. výročie SR – slovenská identita v inscenáciách po 1993 (priestor a čas v riešení);
5. 20. rokov Stanice Žilina-Záriečie (Žilina);
6. Miloš Pietor, nedožitie 90 narodeniny (SND).

Reinštalácie výstav v roku 2023

1. Bienále divadelnej fotografie (Pistoriho palác);
2. Tanečné duetá (Dom umenia Piešťany);
3. Hviezdoslav (Trenčín, kultúrne stredisko);
4. *theatre.sk*, dokumentačná panelová výstava, ktorá prezentuje slovenské divadlo doma i v zahraničí (konzervatóriá a fakulty);
5. Nina Hazuchová (Dom umenia Piešťany);
6. Štúdio L + S (Dom umenia Piešťany);
7. Operní režiséri (Dom umenia Piešťany);
8. Klasika v grafickom románe (Mestská knižnica Piešťany);
9. Jozef Zajko (konzervatórium Nitra);
10. Eva Jaczová (konzervatórium Prešov).

Výstavy v zahraničí v roku 2022 (rozpracovaná komunikácia):

1. Pražské Quadriennale 2023 (Praha);
2. *theatre.sk* (Istanbul);
3. Eva Kristinová – putovná výstava v spolupráci s Maticou slovenskou vo Vojvodine.

Spolupráca s divadlami a divadelnými inštitúciami na Slovensku, analytická, konzultačná a štatistická činnosť pre zriaďovateľa MK SR.

Náplň kontraktu zahŕňa oblasť vonkajších vzťahov DÚ, oblasť analýz a komunikácie s inými divadelnými inštitúciami, propagáciu slovenského divadla na Slovensku, spoluprácu s festivalmi a divadlami, realizáciu internetovej stránky DÚ, spoluprácu s divadlami a nezávislými subjektmi, ako aj spoluprácu v oblasti uchovávania a rozvoja spoločného kultúrneho dedičstva stredoeurópskych krajín, odbornú reflexiu súčasného divadelného umenia na Slovensku.

Najpopulárnejším podujatím v rámci spolupráce s divadlami na Slovensku je koordinácia podujatia Noc divadiel, ktoré bude v roku 2023 venované aj európskej spolupráci.

Analytická činnosť a štatistika

Divadelný ústav pripravuje stanoviská k návrhom medzinárodných zmlúv, podklady pre rokovania ministra kultúry, resp. iných členov vlády, vyjadruje sa k návrhom legislatívnych zmien, spracováva analýzy niektorých čiastkových kultúrno-politických otázok a tiež informácie o repertoári divadiel, o pripravovaných premiérach a iných divadelných podujatiach vrátane divadelných festivalov. Súčasťou je tiež príprava štatistických výkazov a z nich vyplývajúcich porovnaní o slovenských profesionálnych zriaďovaných a nezriaďovaných divadlách (ročný výkaz o profesionálnom divadle KULT 12 – 01 o subjektoch v oblasti profesionálneho scénického umenia a KULT 17 – 01 o festivaloch a prehliadkach v oblasti profesionálneho scénického umenia).

Spolupráca s divadlami, mimovládnyimi organizáciami a inými neziskovými inštitúciami

Divadelný ústav pravidelne komunikuje a spolupracuje s divadelnými organizáciami na Slovensku vrátane mimovládnych združení v oblasti divadelného života. Informuje odbornú aj širšiu divadelnú obec o svojich aktivitách, reaguje na aktuálne zahraničné ponuky vrátane poskytovaných grantov v oblasti divadla a kultúry, sprostredkúva informácie divadelným súborom, združeniam a asociáciám. S divadelnými inštitúciami a organizáciami Divadelný ústav spolupracuje pri príprave konferencií, kolokvií, knižných prezentácií, scénických čítaní dramatických hier, príprave tvorivých dielní i pri príprave neperiodických publikácií, zúčastňuje sa na podujatiach v rámci medzinárodných sietí AICT, IETM, ICOM, ITI, ENICPA, SIBMAS.

Zahraničná spolupráca a medzinárodné vzťahy

Garant projektu: PhDr. Diana Selecká, Mgr. art. Dušan Poliščák

Stručná charakteristika projektu:

Spolupráca s partnerskými divadelnými inštitútmi a múzeami v krajinách V4 patrí k prioritným zahraničným aktivitám Divadelného ústavu. Intenzívna a systematická spolupráca sa uskutočňuje najmä s Inštitútom umenia – Divadelným ústavom Praha, Maďarským divadelným múzeom a inštitútom Budapešť (OSZMI), Divadelným múzeom Varšava, Divadelným inštitútom Zbigniewa Raszewského Varšava, Rakúskym divadelným múzeom Viedeň, Nemeckým či Chorvátskym centrom ITI, Divadelným múzeom Vojvodiny v Novom Sade (výmena informácií, databáz, dokumentácie, expertov). Divadelný ústav taktiež pravidelne spolupracuje so slovenskými inštitútmi vo Viedni, Prahe, Budapešti, Varšave, Ríme, Paríži, Jeruzaleme, ako aj s ambasádami a konzulátmi SR v zahraničí.

Ďalšia oblasť spolupráce sa týka odborných divadelných periodík – Divadelný ústav sprostredkúva informácie časopisom v regióne V4: Svět a divadlo; Taneční zóna, Divadelní revue, Dialog, Didaskalia a Színház, ale aj navštevovaným webovým časopisom/portálom Critical Stages.

Divadelný ústav je aktívnym členom viacerých významných medzinárodných združení a sietí: ITI (Medzinárodný divadelný inštitút; pričom vykonáva správu Slovenského centra ITI); SIBMAS (Medzinárodná asociácia knižníc a múzeí divadelného umenia); ENICPA (Európska sieť informačných centier dramatického umenia); IETM (Medzinárodná sieť pre súčasné dramatické umenie) a ICOM – Medzinárodná rada múzeí.

Divadelný ústav je zodpovedný za aktualizáciu údajov o divadelnom dianí na Slovensku v rámci databáz rôznych medzinárodných divadelných inštitúcií, zasiela propagačné materiály, podklady či články pre zahraničné publikácie, časopisy, adresáre či zborníky. Komunikuje s domácimi i zahraničnými divadelnými festivalmi, ktoré majú záujem o vystúpenia slovenských divadelných súborov. Spolupracuje so slovenskými inštitútmi v zahraničí a Ministerstvom zahraničných vecí SR, prostredníctvom ktorých sprostredkúva do zahraničia aktuálne informácie o slovenskom divadelnom dianí a konkrétnych podujatiach ako aj odborné prednášky a scénické čítania hlavne z oblasti súčasnej slovenskej drámy.

Zahraničná spolupráca a medzinárodné vzťahy na rok 2023:

V závislosti od finančných prostriedkov získaných na medzinárodnú spoluprácu sa budú uskutočňovať nasledujúce podujatia:

- účasť na 36. svetovom kongrese ITI (Medzinárodného divadelného inštitútu) vo Fujairah (SAE) vo februári 2023;
- účasť na letnom plenárnom stretnutí siete IETM v dánskom Aarhuse v termíne 12. - 15. 6. 2023 pod mottom „Život na okraji“. IETM – International Network for Contemporary Performing Arts (Medzinárodná sieť pre súčasné dramatické umenie), ktorej je DÚ riadnym členom;
- účasť na výročnom stretnutí mimovládnej organizácie ENICPA (European Network of the Information Centres for Performing Arts – Európska sieť informačných centier performatívneho umenia) na jeseň 2023, pravdepodobne vo Varšave
- európsky projekt Classics in the Graphic Novel/Klasika v grafickom románe, program Kreativna Európa. Slovinský divadelný inštitút (Slovinsko), Divadelný inštitút Zbigniewa Raszewského (Poľsko) a Divadelný ústav (Bratislava). Termíny stretnutí a workshopov pre mladých do 30. 6. 2023;
- spolupráca so Slovenským inštitútom v Prahe na príprave a realizácii I. ročníka Festivalu slovenského divadla v Prahe; Divadelný ústav je odborným garantom výberu inscenácií hlavného programu i podujatí sprievodného programu;
- spolupráca so Slovenskými inštitútmi. Prezentácie projektov, kníh, výstavy. (termíny dohodou so SI);
- prioritami Divadelného ústavu je prezentácia vlastných aktivít a slovenského divadla smerom k zahraničnému odbornému prostrediu. Prijatia hostí realizuje počas reprezentatívnej udalosti – festivalu Nová dráma/New Drama. Hostami festivalu v roku 2023 budú reprezentanti (riaditelia, umeleckí riaditelia, selektori a manažéri) medzinárodných festivalov súčasnej drámy a súčasného divadla; teatrologovia, kritici a publicisti; kultúrni manažéri a producenti z vybraných európskych krajín, Ázie, Afriky a USA;
- pokračovanie spolupráce v rámci siete PACE V4 – práca na spoločnej webstránke a na V4 newsletteri;
- v septembri 2023 Divadelný ústav chystá prezentáciu slovenského divadla a drámy na piatom ročníku Festivalu Rehearsal for Truth organizovanom Václav Havel Library Foundation v Bohemian National Hall v New Yorku;
- členovia Divadelného ústavu sa budú pravidelne zúčastňovať na medzinárodných festivaloch s cieľom spoznávať nové divadelné trendy, ale aj prezentovať slovenskú drámu a divadlo v zahraničí –napríklad festivaly Wiener Festwochen a Impuls Tanz vo Viedni, Divadlo Plzeň, Malá inventúra v Prahe, Varna International festival, Sibiu Festival a Teszt festival v Temešvári, Bítef Belehrad, Sterijino Pozorje Nový Sad, festival MOT v Skopje a o mnohé ďalšie;
- pretrvávajúca účasť a spolupráca účasti slovenských dramatikov na európskom projekte Fabulamundi v spolupráci so združením Wiener Wortstaetten;
- v prípade obdržania grantu Medzinárodného vyšehradského fondu – spolupráca s partnerskými inštitúciami z Česka, Ukrajiny a Poľska na projekte Drama Revival ohľadom prekladu dramatickej literatúry do ukrajinčiny, poľštiny, češtiny a slovenčiny;
- spolupráca pri výbere slovenských produkcií v rámci festivalu Divadlo v Plzni;
- spolupráca so Slovenským veľvyslanectvom v Ankare na ďalšej reinstalácii výstavy theatre.sk v Istanbule.

2.**Vedecko-výskumná a vzdelávacia činnosť**

Garantky projektu: Mgr. Dária Fojtíková Fehérová, PhD. a Mgr. Dominika Zatlková

Stručná charakteristika projektu:

Centrum výskumu a vzdelávania v divadle je platforma Divadelného ústavu založená v roku 2007, ktorá vychádza z potreby systematickej analýzy divadla na Slovensku (história a teória, metodológia a terminológia, tendencie a aktuálny stav, podpora mladých vedcov). Jednou z najdôležitejších úloh projektu je tiež revitalizácia a využitie dokumentácie a archívu Divadelného ústavu ako aj kooperácia s externými výskumnými pracoviskami na Slovensku a v zahraničí. Projekt tiež zabezpečuje spoluprácu interných zamestnancov Divadelného ústavu a externých odborníkov, čím sa vytvárajú podmienky pre kvalitnú dlhodobú a extenzívnu vedeckú spoluprácu. Rozhodnutím Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. CD-2009-4124948235-1:11 zo dňa 9. 2. 2010 získal Divadelný ústav **Osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj**. Osvedčenie bolo opätovne potvrdené na obdobie ďalších šiestich rokov Rozhodnutím Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 2016-6715/2082:1-15F0 zo dňa 10. 2. 2016 a najnovšie Rozhodnutím Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 2022/11905:1-D1230 zo dňa 8. 2. 2022 na obdobie ďalších šiestich rokov.

Projekt zabezpečuje aj vzdelávacie a osvetové aktivity, spôsoby inovatívnej práce s publikom, vzdelávanie mládeže a pedagógov v rámci umeleckého a zážitkového vzdelávania.

Výskumné aktivity:

- výskum súčasného slovenského tanca – dokumentovanie, archivovanie a definovanie špecifik súčasnej tanečnej scény, pomenovanie jej princípov; výskum je zameraný na najmladšie tanečné umenie;
- teatrologický výskum slovenských umelcov pôsobiacich dlhodobo v zahraničí – dokumentovanie, archivovanie a definovanie špecifik umeleckej tvorby slovenských umelcov pôsobiacich dlhodobo v zahraničí; výskum je zameraný aj na súčasné tanečné umenie;
- Slovenské scénické umenie – réžia, choreografia, scénografia (on-line prezentácia ich diela a tvorby);
- Slovník divadelných kritikov a publicistov (on-line prezentácia encyklopedických hesiel o osobnostiach spätých s počiatkami divadelnej kritiky a publicistiky na Slovensku);
- environmentálne problémy, ekologické myslenie, udržateľnosť... v slovenskom divadle (projekt zameraný na mapovanie environmentálnej stopy zachovávanej divadlami na Slovensku, ako aj jej reflexiu v tvorbe slovenských divadelných tvorcov);
- výstavná činnosť zameraná na osobnosti slovenského divadla, históriu a rôzne tematické prepájania;
- spolupráce so zahraničnými inštitúciami na prezentácii umelcov v zahraničí, na výskume v oblasti súčasného tanca a činohry.

Vzdelávacie aktivity:

- Dielne kreatívneho písania. Celoročná aktivita zameraná na detskú tvorivosť, autorské písanie detí a mládeže a vytváranie ich pozitívneho vzťahu k divadlu. Dielne sa konajú v divadlách v Bratislave (Slovenské národné divadlo), Žiline (Mestské divadlo Žilina), Banskej Bystrici (Bábkové divadlo na Rázcestí), Trnave (Divadlo J. Palárika);
- Dramaticky mladí. Súťaž o najlepší dramatický text autorov do 18 rokov, spojená s inscenovaným čítaním finálových textov profesionálnymi hercami v spolupráci s partnerským divadlom;
- Medzinárodný projekt Classics in the Graphic Novel/Klasika v grafickom románe, na ktorom sa Divadelný ústav podieľa spoločne so Slovinským divadelným inštitútom z Lubľany a Divadelným inštitútom Zbigniewa Raszewského z Varšavy, s podporou Európskej únie v rámci programu Kreatívna Európa – Podpora projektov európskej spolupráce 2019. Medzinárodné stretnutia a národné workshopy pre mladých a ich pedagógov v priebehu prvého polroka 2023;
- Celoročný program vzdelávania pre divadelných profesionálov v oblasti divadelného lektorstva;

- Konferencie (medzinárodná konferencia Divadlo v exile počas festivalu Nová dráma/New Drama 2023; konferencia Na ceste k vlastnej štátnosti k 30. výročiu Slovenskej republiky z pohľadu divadelných teoretikov, s presahom do iných spoločensko-politických vied);
- Workshopy pre divadelníkov na Slovensku;
- Diskusie a kolokviá venované výročiam slovenských divadiel a jubileám divadelných osobností;
- Prednášky so svetovo uznávanými teatrológmi a umelcami (Erika Fischer-Lichte a pod.) určené študentom, teatrológom a divadelným praktikom;
- Masterclass popredných európskych dramatikov (počas festivalu Nová dráma/New Drama) ;
- Medzinárodný projekt na tému prepájania divadiel a zdieľania skúseností z oblasti rozvoja publika, zdieľanej dramaturgie, participatívnych postupov a udržateľnosti;
- Projekt Kreatívna Európa – program Šírenie európskych literárnych diel, spolupráca s Centrom edičnej činnosti na vydaní prekladov slovenských divadelných hier.

Nové formy práce s publikom

- Kniha mesiaca – video prezentácia nových publikácií Divadelného ústavu, rozhovory s autormi a prekladateľmi publikácií.
- Podcasty – rozhovory s divadelnými teoretikmi a tvorcami, festivalový podcast Nová dráma/New Drama.
- Google Arts and Culture – popularizácia slovenského profesionálneho divadla na svetovej online platforme, prostredníctvom tvorby tematizovaných príbehov a prezentácie digitalizovaných exponátov zo zbierok a fondov Divadelného ústavu.